

MAKROEKONOMIKA

Peníze

Historie vzniku peněz

- Barterová směna
  - Vysoké transakční náklady
- Komoditní peníze
  - Problém dělitelnosti komoditních peněz
- Papírové peníze
  - Dlužní úpis
- Depozitní peníze

Funkce peněz

- Peníze = vše, co funguje jako všeobecně přijímaný prostředek směny

Funkce:

1. Prostředek směny
2. Zúčtovací jednotka
3. Uchovatel hodnoty

Trh peněz

- Nabídka peněz

= peněžní zásoba, tj. množství peněz v ekonomice v daném časovém okamžiku

Peněžní agregáty

M1 – úzký peněžní agregát

M2 – střední peněžní agregát

M3 – široký peněžní agregát

Centrální banka

- Funkce centrální banky :
  - Tvorba peněz
- Účetní bilance – vyjadřuje majetek banky a zdroje krytí (aktiva a pasiva)

Komerční banky

= soukromé instituce

Funkce:

- Přijímají vklady
  - Poskytují úvěry
- (aktiva a pasiva)

**Centrální banka + komerční banky =
bankovní soustava**

Tvorba peněz

- Jak dochází k tvorbě peněz?

= multiplikací depozit

**Změna depozit = $1/\text{sazba povinných min rezerv}$.
Prvotní vklad**

**$1/\text{sazba povinných min rezerv}$ - jednoduchý depozitní
multiplikátor**

Motivy držby peněz

1. Transakční

1. Opatrnostní

1. Spekulační

Nominální a reálná úroková míra

Nominální:

= vyjadřuje procentní přírůstek z uložené částky

Reálná:

= vyjadřuje změnu kupní síly, tj. o kolik procent zboží si můžeme koupit více. V úvahu se bere změna cenové hladiny.